

Κοντά στο Λέοντα το Μαθηματικό

Μηλιάκου Γεωργία

Τάξη Β΄2

4^ο Γυμνάσιου Σπάρτης «Γιάννης Ρίτσος»

Είναι ένα παγερό βράδυ του 6369. Η Σχολή της Μαγναύρας κλείνει τις πύλες της, για να ξεκουραστεί και να υποδεχτεί το επόμενο πρωινό τους μαθητές της. Έτσι κι εγώ αποσύρομαι στο κελί μου, για να ξεκουραστώ, ώστε να διδάξω αύριο στους μαθητές μου το θεώρημα του Πυθαγόρα.

Είμαι ο Θεόδωρος, επικεφαλής του τμήματος γεωμετρίας στη σχολή της Μαγναύρας, και πιστός μαθητής του Λέοντος του Μαθηματικού.

Σχολή Μαγναύρας →

Είμαι εξαντλημένος. Όλη τη μέρα σήμερα ήμουν σε εγρήγορση, αφού επισκέφτηκε την σχολή μας ο καίσαρας Βάρδας, που ενδιαφέρθηκε να κάνει άλλη μία χορηγία στη σχολή μας. Ευτυχώς που ενδιαφέρεται κάποιος τόσο σημαντικός άνδρας, γιατί αλλιώς δεν θα μπορούσαμε να αντέξουμε οικονομικά!

Διασχίζοντας το διάδρομο για να φτάσω στο κελί μου, πέρασα μπροστά από το κελί του δασκάλου μου, του Λέοντα.

Το κελί του λιτό, χωρίς περιττά έπιπλα και αντικείμενα. Είχε μόνο ένα κρεβάτι στη μέση του δωματίου, ένα μικρό ξύλινο τραπεζάκι, και μια παλιά βιβλιοθήκη με δεκάδες πολύτιμα βιβλία.

Ξαφνικά, άκουσα κάποιον να με φωνάζει. Κατάλαβα ότι ήταν ο δάσκαλός μου! Αφού εισήλθα στο κελί του, με παρακάλεσε να καθίσω δίπλα του για να του κάνω παρέα.

← Ο Λέων φιλόσοφος
εν ώρα διδασκαλίας

Ξέρεις Θεόδωρε, πριν έρθω εδώ και γίνω διευθυντής της Σχολής αυτής, δεν ήμουν τόσο σημαντικός.

- Τι λέτε, δάσκαλε, πώς γίνεται αυτό, αφού εσείς είστε ο πιο σοφός άνδρας που έχω γνωρίσει ποτέ στη ζωή μου!

- Κι όμως γίνεται, πιστέ μου μαθητή... Επίτρεψέ μου να σου διηγηθώ τη ζωή μου. Γεννήθηκα στη Βασιλεύουσα, όπου και μεγάλωσα.

Δεν ξέρω εάν γνωρίζεις τον περίφημο Πατριάρχη Ιωάννη Γραμματικό, αλλά ήταν συγγενής μου. Ήταν από εκείνους που ήταν αντίθετοι προς τη λατρεία των εικόνων. Τα χρόνια εκείνα ταξίδευα πολύ, θυμάμαι, για να πλουτίσω τις γνώσεις μου.

Ο Λέων Φιλόσοφος μαζί με
τον Αλ Μαμούν

- Και τι έγινε, δάσκαλε, όταν ξαναγύρισες στη Βασιλεύουσα;
- Αρχικά, φίλε μου, έγινα ένας απλός δάσκαλος στις επιστήμες της τετρακτύος. Όμως μια μέρα, που δεν θα την ξεχάσω ποτέ, ήρθαν κάποιοι άνθρωποι στην αυλή του σπιτιού μου, και μου είπαν ότι ο χαλίφης, Αλ Μαμούν ζητούσε να με δει. Τι να κάνω κι εγώ, πήγα μαζί τους. Φτάσαμε στην αυλή ενός μεγαλοπρεπούς παλατιού, όπου καθόταν εκείνος ο χαλίφης. Αυτός που λες, φίλε μου, μου ζήτησε να διδάξω σε μια σχολή της Βαγδάτης.

- Το έχω ακούσει αυτό το περιστατικό, δάσκαλε. Μετά από αυτό ο βασιλεύς Θεόφιλος σε διόρισε κρατικό δάσκαλο.

- Ναι, παιδί μου, απ' ότι φαίνεται, τα ξέρεις καλύτερα από εμένα. Πράγματι, αρνήθηκα κατηγορηματικά την πρόταση του Αλ Μαμούν. Προτίμησα να μείνω στην Κωνσταντινούπολη και να διδάσκω στους Ρωμαίους. Λίγα χρόνια αργότερα χειροτονήθηκα Μητροπολίτης στη Θεσσαλονίκη. Καθώς τότε βαστούσε ακόμη η διαμάχη για τις εικόνες, εγώ διατύπωσα την άποψη ότι πρέπει να απαγορευτεί η λατρεία τους. Έτσι, όταν επικράτησαν οι Εικονόφιλοι, καθαιρέθηκα, και επέστρεψα στην Κωνσταντινούπολη.

- Και μετά, όταν δημιουργήθηκε η σχολή μας, την οργάνωσε και άρχισες να διδάσκεις εδώ;
- Ναι, ναι, μου απάντησε με κουρασμένο βλέμμα που φανέρωνε πως ήθελε να κοιμηθεί.

Έτσι κι εγώ τον άφησα να ξεκουραστεί μετά από μια κουραστική μέρα και για τους δύο μας και αποσύρθηκα στο κελί μου, έχοντας γνωρίσει το δάσκαλο μου καλύτερα από ποτέ.

Παράρτημα

Ένας πανεπιστήμονας: ο
Λέων ο Φιλόσοφος ή
Μαθηματικός

Τεχνολογία

- Ο Λέων ο Μαθηματικός εκτός από δάσκαλός της φιλοσοφίας και των μαθηματικών, ασχολήθηκε και με τεχνικά θέματα.
- Ήταν ο δημιουργός του συστήματος φρουκτωριών που συνέδεε τα ανατολικά σύνορα με την Κωνσταντινούπολη. Χάρη σε αυτές, οι Βυζαντινοί επικοινωνούσαν με φωτεινά σήματα, μέσω ενός συστήματος πύργων-ενδιάμεσων σταθμών. Σ' αυτόν αποδίδεται η κατασκευή μηχανημάτων που προειδοποιούσαν από την Ταρσό της Κιλικίας την Κωνσταντινούπολη για τις αραβικές επιδρομές.

Λογοτεχνία

- Είχε γράψει επιγράμματα στην Παλατινή Ανθολογία. Σήμερα του αποδίδεται ένα τουλάχιστον από αυτά (XV 12).

Εὖγε, Τύχη, με ποεῖς ἀπραγμοσύνη μ' Ἐπικούρου
ἠδίστη κομέουσα καὶ ἠσυχίη τέρπουσα.

Τίπτε δέ μοι χρέος ἀσχολίης πολυκηδέος ἀνδρῶν;
Οὐκ ἐθέλω πλοῦτον, τυφλὸν φίλον, ἄλλοπρόσαλλον,
Οὐ τιμάς· τιμαὶ δὲ βροτῶν ἀμενητὸς ὄνειρος·
ἔρρε μοι, ὦ Κίρκης δνοφερὸν σπέος· αἰδέομαι γὰρ
οὐράνιος γεγαῶς βαλάνους ἅτε θηρίον ἔσθειν·
μισῶ Λωτοφάγων γλυκερὴν λιποόπατριν ἐδωδὴν,
Σειρήνων τε μέλος καταγωγὸν ἀναίνομαι ἐχθρῶν·
ἀλλὰ λαβεῖν θεόθεν ψυχοσσόον εὖχομαι ἄνθος,
μῶλυ, κακῶν δοξῶν ἀλκτῆριον· ὦτα δὲ κηρῶ
ἀσφαλέως κλείσας προσφυγὴν γενετήσιον ὄρμῆν.
Ταῦτα λέγων τε γράφων τε πέρας βιότοιο κιχείην.

(Παλατινὴ Ανθολογία, XV 12)

Αστρολογία

- Ο Λέων ο Μαθηματικός, ήταν ένας από τους επιφανέστερους αστρολόγους.
- Σε αυτόν αποδόθηκαν πολλές επιτυχημένες προβλέψεις, μεταξύ αυτών της δολοφονίας του καίσαρος Βάρδα και του σεισμού του 869 στη Βασιλεύουσα.

Πριν συγγράψω την ιστορία μου, άντλησα πληροφορίες από τα παρακάτω:

(Για τη δομή και το πνεύμα της εργασίας)

<http://blogs.sch.gr/ikondylo/2012/01/29/%cf%80%cf%84%cf%85%cf%87%ce%b5%cf%83-%cf%84%ce%bf%cf%85-%ce%b2%cf%85%ce%b6%ce%b1%ce%bd%cf%84%ce%b9%ce%bd%ce%bf%cf%85-%cf%80%ce%bf%ce%bb%ce%b9%cf%84%ce%b9%cf%83%ce%bc%ce%bf%cf%85-%ce%bc%ce%b5%cf%83/>

http://blogs.sch.gr/ikondylo/files/2012/01/%CE%99%CE%A3%CE%A4%CE%9F%CE%A1%CE%99%CE%91-%CE%95%CE%9D%CE%9F%CE%A3-%CE%97%CE%93%CE%9F%CE%A5%CE%9C%CE%95%CE%9D%CE%9F%CE%A5_%CE%9B%CE%99%CE%9F%CE%9B%CE%99%CE%9F%CE%A5-%CE%9D%CE%A4%CE%95%CE%9B%CE%91%CE%9B%CE%97.pdf

Για το επίγραμμα του Λέοντα

http://el.wikisource.org/wiki/%CE%9B%CE%AD%CF%89%CE%BD_%CE%BF%CF%86%CE%B9%CE%BB%CF%8C%CF%83%CE%BF%CF%86%CE%B F%CF%82

(Για τη σχολή της Μαгнаύρας και το Λέοντα Φιλόσοφο)

<http://constantinople.ehw.gr/forms/fLemmaBodyExtended.aspx?lemmaID=12209>

http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9B%CE%AD%CF%89%CE%BD_%CE%BF_%CF%86%CE%B9%CE%BB%CF%8C%CF%83%CE%BF%CF%86%CE%BF%CF%82#.CE.A3.CF.84.CE.B7_.CE.A3.CF.87.CE.BF.CE.BB.CE.AE_.CF.84.CE.B7.CF.82_.CE.9C.CE.B1.CE.B3.CE.BD.CE.B1.CF.8D.CF.81.CE.B1.CF.82

http://www.fhw.gr/projects/cooperations/byzantine_literature/gr/other/glossary/mainl.html

- Σχολικό Εγχειρίδιο